



Jaarverslag van de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering betreffende de Jaarrekening 2022 van APETRA, Naamloze Vennootschap van Publiek Recht met Sociaal Oogmerk.

Daar waar de voorraadplicht 2020, van kracht vanaf 1/7/2020 tot 30/6/2021, nog 3.763.400 ton ruwe aardolie-equivalent (r.a.e.) bedroeg, daalde deze omwille van de lockdownmaatregelen tijdens de Coronapandemie en eruit voortvloeiende daling van vooral de motorbrandstoffenconsumptie naar 3.090.888 ton r.a.e. in 2021. In het Ondernemingsplan 2022, opgesteld in april 2021, stelde APETRA – anticiperend op een mogelijk stijging van de voorraadplicht na de Covidpandemie – voor om haar voorraden te behouden en aankooprechten op het teveel aan stocks te verkopen: het scenario 'Beyond Corona'.

De voorraadplicht 2022 steeg effectief opnieuw, zij het licht naar 3.193.860 ton r.a.e. vanaf 1/7/2022. Met de inval van Rusland in Oekraïne op 24/2/2022 en de daaruit voortvloeiende oorlog met onbekende duurtijd opteerde APETRA er in haar Ondernemingsplan 2023, opgesteld in mei 2022, voor om haar eerdere beleid, waarbij de surplusvoorraden in eigendom worden gehouden, aan te houden en zo te gaan voor een optimale bevoorradingszekerheid. In het scenario *Security First* werden opslagcontracten voor ruwe aardolie verlengd en vernieuwd en aankooprechten verkocht op de surplusvoorraden.

Operationeel gezien viel 2022 onder te verdelen in drie perioden:

- 1° In het 1^{ste} kwartaal 2022 werden verversingsoperaties uitgevoerd in Antwerpen en Gent: ca. 120.000 ton diesel worden gewisseld voor nieuw product;
- 2° Vanaf februari-maart tot eind september 2022 werden in opdracht van de regering motorbrandstoffen – in hoofdzaak diesel – geleverd aan Oekraïne. Dit in een partnerschap met het ministerie van defensie, dat instond voor hun transport. De totaal gedoneerde motorbrandstoffen bedroegen ca. 33.500 ton;
- 3° in oktober-december 2022 werd het leeuwendeel van de aan Oekraïne bezorgde voorraden via een federale subsidie opnieuw opgebouwd.

APETRA dekte per eind 2022 93,83 dagen van de Belgische voorraadplicht 2022 in en hield tevens, door de verkoop van aankooprechten, 493.936,63 ton r.a.e. aan ten behoeve van andere lidstaten.

De historische daling van de aardolieprijzen in april 2020 gecombineerd met de significant lagere aardolieconsumptie tijdens de eerste Coronalockdown overtuigden de regering van het belang van de instelling van een minimumbijdrage voor APETRA's financiële evenwicht. APETRA's inkomsten worden gegenereerd uit de bijdrage¹ die geheven wordt op de inverbruikgestelde volumes. De hoogte van de bijdrage fluctueert in functie van de olieprijs en de lange-termijn interestvoet. Hierdoor kan de bijdrage desnoods dalen tot een niveau waarbij de inkomsten uit de bijdrage niet volstaan om de operationele en financiële kosten te betalen, laat staan om over de komende jaren zelf de aflossing van de schulden te financieren en aan schuldaflossing te doen.

¹ Deze bijdrageformule is vastgelegd in het Koninklijk Besluit van 4 oktober 2006 tot bepaling van de berekening- en inrijwijze van de bijdrage en bekrachtigd bij wet.



Deze minimumbijdrage werd via koninklijk besluit² ingesteld op het bijdrageniveau geldend in het 2^{de} kwartaal 2020 en bleef voor alle producten van kracht t.e.m. het 2^{de} kwartaal 2021³.

De gebeurtenissen in Oekraïne joegen de internationale aardolieprijzen de hoogte in vanaf het 2^{de} kwartaal van 2022, en hieruit resulterend steeg de bijdrage vanaf het 3^{de} kwartaal 2022.

APETRA wordt sedert 17 april 2014 ingedeeld bij de ondernemingen van de publieke sector. Hierdoor worden de schulden van APETRA bij de staatsschuld gecumuleerd en APETRA's ESR-resultaat (waarbij geen rekening met de voorraadwijzigingen wordt gehouden) in de nationale rekeningen opgenomen.

Bespreking van de voornaamste balansposten

ACTIEF:

De voornaamste balansposten op het actief betreffen de voorraden in eigendom.

Deze voorraden hebben op 31 december 2022 een waarde van €2.193m. Dit tegenover €2.019m per 31 december 2021, €1.269m eind 2020 en €1.895m eind 2019.

Eind 2022 beheerde APETRA 3.904.242,59 ton eigen voorraden ruwe aardolie en aardolieproducten⁴. Daar bovenop kocht APETRA in het laatste semester aankooprechten op benzinevoorraden ten belope van 50.000 ton. Met deze stocks hield het agentschap 93,83 dagen Belgische netto-invoer aan en, daarbovenop, 493.936,63 ton r.a.e. voor andere EU-lidstaten. Volgens de huidige ramingen zal de voorraadplicht 2023 (1/7/2023-30/6/2024) licht stijgen.

Overeenkomstig de waarderingsregels die APETRA hanteert, worden de voorraden per einde boekjaar gewaardeerd aan de laagste waarde van enerzijds de historische aankoopprijs en anderzijds een waardering aan het gemiddelde prijsniveau van de maand december van het betrokken jaar. Toepassing van deze waarderingsregel waardoor de voorraad per eind 2022 gewaardeerd is aan de historische aankoopprijs, gaf per eind december 2022 aanleiding tot een voorraadwijziging van +€157,4m⁵. In 2021 bedroeg dit ook een terugname van waardevermindering voor €768,1m, tegenover een bijkomende waardevermindering van €615,4m in 2020.

² Koninklijk besluit van 12 juni 2020 ter wijziging van het koninklijk besluit van 4 oktober 2006 tot bepaling van de berekening- en inningwijze van de bijdrage voor APETRA en tot opheffing van het artikel 1, § 4, van het ministerieel besluit van 27 december 1978 betreffende de inschrijving van de personen die optreden in de bevoorradingsketen van het land en van de verbruikers in aardolie en aardolieproducten; bekrachtigd bij wet van 25/5/2021.

³ Voor de middeldistillaten en zware stookolie verhoogde de bijdrage pas terug vanaf het 4^{de} kwartaal 2021.

⁴ Aardolieproducten beheerd: diesel, gasolie-verwarming, jet fuel en benzine (onder de vorm van eBOB).

⁵ Het totaal bedrag van de voorraadwijziging in 2022 bedroeg +€173,8m, waarvan +€16,4m naar aanleiding van de aan- en verkopen en +€157,4m terugname van waardevermindering.



In de balans per einde december 2022 bestaan de vorderingen voor €31,4m voor een deel uit vorderingen op de Federale Overheidsdienst Economie en andere op te stellen facturen. De facturaties aan de FOD Economie betreffen de BTW op de ontvangen bijdrage. Deze BTW dient te worden aangerekend aan de Belgische Staat.

In uitvoering van het protocol tussen de FOD Financiën, FOD Economie en APETRA krijgt APETRA haar vordering op de FOD Economie per kwartaal na enkele maanden terugbetaald vanuit de FOD Financiën. De op te stellen facturen betreffen grotendeels ontvangsten die APETRA in 2023 nog dient te ontvangen met betrekking tot de maand december 2022; de rekening aan de Belgische Staat zal worden opgemaakt in het 1^{ste} kwartaal 2023.

De aanwezige liquiditeiten volstonden om de aflossingen van de lopende Belfius lening op maturiteit te voldoen. Eind 2022 werd dan ook, zonder een beroep te doen op de financiering van het Federaal Agentschap van de Schuld, de laatste schijf van de Belfius lening afgelost voor €80m. APETRA financierde deze aflossing zelf waardoor de totale schulden dalen met €80m.

Op jaareinde bedroegen de resterende liquide middelen €61,4m, inclusief de ontvangen subsidie voor €41,4m.

Voor de heropbouw van de aan Oekraïne gedoneerde én nog te doneren⁶ motorbrandstoffen ontving APETRA van de federale Staat een subsidie van €41,4m. Met deze subsidie werden tot op heden het leeuwendeel van de reeds gedoneerde brandstoffen opnieuw aangekocht en dit ten belope van €36,4m. De afrekening van de subsidie voor de resterende €5,0m dient volgens het vigerende besluit per eind maart 2023 te gebeuren.

De overlopende rekeningen bedragen €0,5m.

PASSIEF:

Het Eigen Vermogen van de onderneming is positief ten belope van €1.217m. Dit positieve bedrag is te danken aan winst van het boekjaar 2022 en 2021 en – ondanks het verlies van 2020 - de overgedragen winst van 2019, 2017 en van 2016. Het kapitaal van de vennootschap is beperkt: €62.000, net zoals de volstorte wettelijke reserve van €6.200.

De overgedragen winst van het vorig boekjaar van +€945.500.221,91, samen met de winst van 2022 van +€271.823.511,81, resulteren in een te bestemmen winst van +€1.217.323.733,72.

De Raad van Bestuur stelt voor dat het saldo wordt overgedragen naar volgende boekjaren.

De financiële schulden op meer dan één jaar van €535m bestaan uit financiering bij het Federaal Agentschap van de Schuld.

⁶ De regering besliste dat de in 2022 nog niet aan Oekraïne geleverde hoeveelheden in het voorjaar 2023 nog bezorgd dienen te worden.

B
Tus



De kortlopende schulden bedragen €525m en bestaan vooral voor €400m uit een obligatielening geplaatst op 25 september 2013, aan een interestvoet van 3,125% met een looptijd van 10 jaar. Ook de eerste opname bij het Federaal Agentschap van de Schuld voor €80m, die dateert van 2016, vervalt eind 2023.

APETRA heeft onvoldoende liquide middelen om bovenstaande kortlopende schulden in 2023 volledig terug te betalen uit eigen middelen. APETRA beschikt over een kredietlijn bij het Federaal Agentschap van de Schuld die het kan gebruiken om de kortlopende schulden met betrekking tot de obligatielening (€400m) en de eerste opname bij het Federaal Agentschap van de Schuld uit 2016 (€80m) integraal te herfinancieren in 2023. Het exacte te herfinancieren bedrag zal in 2023 bepaald worden in functie van de actuele noden van APETRA op het moment van terugbetaling.

Hiernaast zijn de handelsschulden goed voor €45,1m.

Belastingenschulden en bezoldigingen en sociale lasten bestaan voornamelijk uit de provisie voor het vakantiegeld 2023 en bedragen €55K.

De overlopende rekeningen voor €8,4m bestaan onder meer uit de interestschuld op de obligatielening voor de periode aanvangend op de jaarlijkse interestbetaling en lopend tot jaareinde, alsook het niet gebruikte deel van de subsidie voor €5,0m.

Bespreking van de winst- en verliesrekening

De bedrijfsopbrengsten voor 2022 bedragen €286,0m tegenover €244,0m in 2021 en €118,8m in 2020. Deze valt in afgelopen boekjaar uiteen in 4 grote delen: ontvangen bijdragen, verkopen van aankooprechten op de surplusvoorraden, verkopen van stock en een subsidie.

De ontvangen bijdrage bedraagt voor 2022 €175,2m tegenover €113,6m in 2021 en €103,6m in 2020.

Na het lage niveau van februari 2016, kenden de internationale olieprijsen een licht opwaartse trend, om tussen 2017 en aanvang 2020 te fluctueren.

In april 2020 zakten de aardolieprijzen op de internationale markt naar een historisch dieptepunt. Deze daling van het belangrijkste element uit de bijdrageformule gecombineerd met een bruske consumptievermindering door de lockdowns ten gevolge de Coronapandemie brachten APETRA's financiële evenwicht in gevaar. Daarop besliste de regering om via aanpassing van de wetgeving een minimumniveau van de bijdrage in te stellen gelijk aan dat van het 2^{de} kwartaal 2020 en dit vanaf 1/7/2020. Deze minimumbijdrage bleef voor alle producten van kracht tot en met het 2^{de} kwartaal 2021 en voor de categorieën 2 en 3 (middeldistillaten en zware stookolie) tot en met het 3^{de} kwartaal 2021.

De gebeurtenissen in Oekraïne joegen de internationale aardolieprijzen de hoogte in vanaf het 2de kwartaal van 2022, en hieruit resulterend steeg de bijdrage vanaf het 3de kwartaal 2022. De hoogte van de bijdrage bedroeg in het 4^{de} kwartaal 2022 14,62 euro/1000 liter, 16,12 euro/1000 liter en 10,25 euro/ton voor respectievelijk de categorieën 1, 2 en 3.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Tuy", with a small number "4" written below it.



Een tweede element in de omzet zijn de verkopen van aankooprechten op de surplus voorraden van APETRA. Hiermee werd €3,8m omzet gegenereerd in 2022 tegenover €0,4m in 2021 en €3,3m in 2020. De verkoop van aankooprechten had een gemiddeld kwartaalvolume van 570.818 ton, waarvan de prijs in stijgende lijn was.

Een derde element in de omzet vormen de verkopen die, in lijn met de waarderingsregels, op het ogenblik van verkoop geboekt worden, waarbij een marge wordt gerealiseerd tegenover de FIFO kostprijs. In 2022 werd €70,6m omzet gegenereerd tegenover €130,1m in 2021 en €11,9m in 2020, en dit door de aan- en verkoop die gebeurde naar aanleiding van de verplaatsing van voorraad bij een afgelopen opslagcontract.

In 2022 werd een subsidie van de federale Staat ontvangen voor de heraankoop van de aan Oekraïne gedoneerde motorbrandstoffen. De ontvangen subsidie bedroeg €41,4m en dient te worden afgezet tegen de voor de heropbouw effectief gemaakte kosten. In 2022 werd reeds €36,4m gebruikt voor de heraankoop van voorraad.

De bedrijfskosten bedragen €174,4m zonder de voorraadwijziging van +€173,8m en omvatten zowel de aankoop van aankooprechten⁷ (€0,4m), de afschrijvingskosten (€4k), de operationele kosten met als voornaamste elementen inspectie en verzekeringen (€2,8m), de huur van opslagcapaciteit (€63,8m), diensten en diverse kosten (€0,9m), bezoldigingen (€0,6m) en aankopen van voorraad (€105,9m).

De netto financiële kost stijgt van €13,4m in 2021 naar €13,7m in 2022. Dit tegenover €19,6m in 2020 en €19,9m in 2019. De Belfius lening waarvan de te betalen interesten in 2022 niet langer nul waren door een positieve 3 maanden Euribor, bedroegen €247K. De interestlasten zullen in de volgende jaren dalen tot nul dankzij een addendum aan de herfinancieringsovereenkomst met het Federaal Agentschap van de Schuld waarbij opvragingen vanaf eind 2019 een 0% interest genieten.

Overeenkomstig artikel 40 van de wet van 26 januari 2006 die haar missie en statuut regelt, is APETRA niet onderworpen aan inkomstenbelastingen. Hiervoor wordt dan ook geen voorziening aangelegd.

Het boekjaar 2022 sluit af met een positief resultaat van +€271.823.511,81.

⁷ APETRA koopt aankooprechten aan voor benzine waarvoor ze nog te weinig eigen stocks heeft.



Exclusief de voorraadwijziging en de beperkte afschrijvingen, en inclusief het niet-gebruikte deel van de ontvangen subsidie van €5,0m wordt een positief ESR-resultaat van +€103.015.735,23 gerealiseerd.

De Raad van Bestuur stelt aan de Algemene Vergadering voor om de winst van het boekjaar 2022 (+€271.823.511,81), alsook de overgedragen winst van het boekjaar 2021 (+ € 945.500.221,91), samen goed voor +€1.217.323.733,72 te boeken in de over te dragen winst.

Financieringsovereenkomsten

De financiering van APETRA loopt in eerste instantie over een leningsovereenkomst van €800m bij Belfius Bank België lopend van 2/1/2008 tot 31/12/2022. De terugbetalingsperiode begon vanaf boekjaar 2013 en werd op jaareinde 2022 volledig terugbetaald met eigen middelen. De te betalen interest is dit jaar niet nul door de positieve 3 maanden Euribor rente en bedraagt €247K. Naast dit langlopend krediet beschikt APETRA ook over een kaskrediet van €20m voor de financiering van werkkapitaal.

Op 25 september 2013 werd een nieuwe financieringsronde afgesloten met de uitgifte van een bijkomende institutionele obligatielening van €400m aan een interestvoet van 3,125% met een looptijd van 10 jaar.

Geen specifieke garanties werden verstrekt voor de kredieten en financieringen.

Op 24 november 2016 werd er een overeenkomst tot opening van een kredietlijn met het Federaal Agentschap van de Schuld gesloten. De Belgische Staat kent daarbij aan APETRA een kredietlijn toe voor een maximaal bedrag van €1,260 miljard. De kredietlijn kan uitsluitend worden aangewend ter herfinanciering van de nog per einde 2015 openstaande leningen van €1,260 miljard. Bij de toekenning van de kredietlijn werd ervan uitgegaan dat APETRA elk jaar minstens een neutraal ESR-resultaat behaalt. Eind 2019 werd een addendum getekend aan de herfinancieringsovereenkomst met het Federaal Agentschap van de Schuld waarbij opvragingen vanaf eind 2019 een 0% interest genieten.

In 2016 werd er al €80m geherfinancierd voor de terugbetaling van €80m van de Belfius-lening, aan een interest van 0,41%. In 2017 werd €80m terugbetaald aan Belfius met €40m geherfinancierd door het Agentschap van de Schuld aan 0,52% interest en €40m door eigen financiering. In 2018 werd eveneens €80m terugbetaald aan Belfius met €40m geherfinancierd door het Agentschap van de Schuld aan 0,66% interest en €40m door eigen financiering van APETRA. Per eind 2019 werd €80m terugbetaald aan Belfius met €40m geherfinancierd door het Agentschap van de Schuld aan 0% interest en €40m door eigen financiering van APETRA.

In 2020 werd de obligatielening van €300m terugbetaald en geherfinancierd door het Federaal Agentschap van de Schuld. Per eind 2020 werd €80m terugbetaald aan Belfius met €65m geherfinancierd door het Agentschap van de Schuld aan 0% interest en €15m door eigen financiering van APETRA. Per eind 2021 werd €80m terugbetaald aan Belfius met €50m geherfinancierd door het Federaal Agentschap van de Schuld aan 0% interest en €30m door eigen financiering van APETRA.



Per eind 2022, tot slot, werd de laatste schijf van €80m terugbetaald aan Belfius door eigen financiering van APETRA wat de totale financiering doet dalen met €80m tot €1,015 miljard.

APETRA heeft onvoldoende liquide middelen om de kortlopende schulden in 2023 volledig terug te betalen uit eigen middelen en zal hiervoor beroep doen op de kredietlijn bij het Federaal Agentschap van de Schuld. Het exacte te herfinancieren bedrag zal in 2023 bepaald worden in functie van de actuele noden van APETRA op het moment van terugbetaling.

Voorraad onder ticket

In 2022 heeft APETRA gemiddeld 31.250 ton benzine ingedekt door middel van aangekochte aankooprechten. Voor kwartalen 1 tot en met 4 waren dit respectievelijk 0, 25.000, 50.000 en 50.000 ton.

In 2022 verkocht APETRA aankooprechten op tijdelijke surplusvoorraden (ruwe aardolie en middeldistillaten) voor gemiddeld 570.818,83 ton (voor kwartalen 1 tot en met 4 respectievelijk 580.919, 677.469, 546.450 en 478.437 ton).

In geval van bevoorradingscrisis worden de aankooprechten uitgeoefend aan de op dat ogenblik geldende marktprijzen. De verkoop zal op hetzelfde ogenblik plaatsvinden onder dezelfde marktvoorwaarden.

Risico's

De inkomsten uit de bijdrage fluctueren al naargelang de driemaandelijks berekende hoogte ervan (bepaald door het prijsniveau van de olieproducten en de interestvoeten) én de in verbruik gestelde volumes waarop de bijdrage ligt. Met het KB van 12 juni 2020 heeft de overheid een drempel ingesteld, op niveau van het 2^{de} kwartaal 2020, waaronder het bijdrageniveau niet kan dalen.

Met de beleidsdoelstellingen inzake energietransitie zou – logischerwijze – ook de inverbruikstelling van aardolieproducten moeten dalen. De voorraadplicht van de lidstaten wordt evenwel sinds de EU de berekeningswijze van het IEA overgenomen heeft niet langer bepaald op basis van de inverbruikstellingen van de aardolieproducten waarop de APETRA-bijdrage ligt, maar op de netto-invoer van aardolie(producten) minus de nationale naftaconsumptie. Deze consumptie is gelet op de grootte van de Belgische (petro)chemische industrie aanzienlijk. Voor haar eigen stocks sluit het agentschap lange-termijnengagements af met opslagbedrijven. Zowel voor APETRA's financiële evenwicht als ter beletting van een *overshooting* inzake opslagcapaciteit is het van belang dat gekeken wordt naar de (midden)lange-termijn objectieven en realisaties van het energietransitiebeleid en het niet-energetische gebruik van nafta.

Los van de impact van de aardolieprijzen op de inkomsten, vertalen deze prijzen zich ook in de waardering van de stocks, wat gevolgen heeft voor APETRA's resultaten. De evolutie van de aardolieprijzen begin 2023 vertoont een licht stijgende trend.

Overeenkomstig de notificatie van de Minister, ontvangen op 29 april 2016, dient de FOD Economie desgevallend maatregelen te treffen om te verzekeren dat APETRA een positief ESR-resultaat heeft, waardoor APETRA's liquiditeit gegarandeerd wordt. Deze notificatie geeft ook aan dat het Federaal Agentschap van de Schuld de leningen van APETRA op vervalddag zal herfinancieren.



Andere risico's en onzekerheden die voortvloeien uit de marktwerking bestaan uit het tekort of teveel aan aanbod wat betreft opslagcapaciteit en het onvoldoende aanbod van aankooprechten. Inzake de risico's in haar bedrijfsvoering werkt APETRA aan een *business continuity plan* dat in 2023 tot een eerste rapport en actieplan voor remediërende maatregelen moet leiden.

De interne risico's bestaan uit risico's verbonden aan diefstal, verlies, milieuvervuiling, opslag, transportbewegingen en de daling van de kwaliteit van de eigen stocks.

Financiële instrumenten

Er werden in de loop van het boekjaar geen financiële instrumenten gebruikt of aangekocht.

Gebeurtenissen na het einde van het boekjaar

Er vonden geen andere dan hogervermelde belangrijke gebeurtenissen plaats die een invloed hebben op de jaarrekening, of die het financiële evenwicht in gevaar zouden kunnen brengen.

Bijkantoren of dochterondernemingen

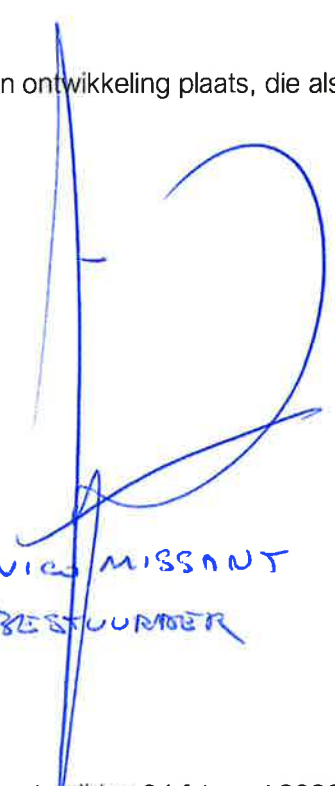
Er bestaan geen bijkantoren, noch dochterondernemingen van de vennootschap.

Onderzoek en ontwikkeling

In het afgelopen boekjaar vonden geen activiteiten van onderzoek en ontwikkeling plaats, die als dusdanig kunnen worden gecatalogiseerd en geactiveerd.

Handtekeningen voor goedkeuring:

P. van Hanté
Voorzitter z.v.B.



NICO MISSANT
BESTUURDER

Brussel, vrijdag 24 februari 2023